

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Budapesten, 2011. november 9. napján megtartott fellebbviteli nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmények miatt **I. vádlott és társai** ellen indított büntető ügyben a Fejér Megyei Bíróság 2010. december 8. napján kihirdetett 5.B.205/2009/22. számú ítéletét **megváltoztatja**.

I. r., VI. r. és VII. r. vádlottakat a II. tényállási ponthoz kötődő felbújtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette (Btk. 275. § a/ pont) miatt emelt vád alól **felmenti**.

VI. r. és VII. r. vádlottak tekintetében a bűnügyi költségre egyetemlegesen megfizetésre kötelező rendelkezést mellőzi.

Egyebekben az első fokú ítéletet I. r. és V. r. vádlottak vonatkozásában helybenhagyja azzal, hogy az I. r. vádlott születési ideje helyesen ..., míg az V. r. vádlott születési helye: ...

Az ítélet ellen I. r., VI. r. és VII. r. vádlottak tekintetében fellebbezésnek van helye, amit az ügyész az ítélet kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül jelenthet be.

I n d o k o l á s :

A Fejér Megyei Bíróság a 2010. december 8. napján kihirdetett 5.B.205/2009/22. számú ítéletével I.r. vádlottat a Btk.275.§ (1) bekezdés b/ pontjába ütköző társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette, a Btk.275.§ (1) bekezdés a/ pontjába ütköző felbújtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette és a Btk.225.§-ába ütköző hivatali visszaélés büntette miatt - halmazati büntetésül -150 napi tétel, napi tételenként 1.000 Ft pénzbüntetésre ítélte. III. és IV.r. vádlottakat bűnösnek mondta ki a Btk.275.§ (1) bekezdés a/ pontjába ütköző társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében, ezért III.r. vádlottat 80 napi tétel, napi tételenként 800 Ft, IV.r. vádlottat 80 napi tétel, napi tételenként 1.000 Ft pénzbüntetésre ítélte. V.r. vádlottat a Btk.275.§ (1) bekezdés b/ pontjába ütköző társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt 80 napi tétel, napi tételenként 600 Ft pénzbüntetésre ítélte. VI. és VII.r. vádlottakat bűnösnek mondta ki a Btk.275.§ (1)

bekezdés a/ pontjába ütköző felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás bűntettében. Ezért VI.r. vádlottat 50 napi tétel, napi tételenként 900 Ft, VII.r. vádlottat 50 napi tétel, napi tételenként 500 Ft pénzbüntetésre ítélte. Valamennyi vádlott tekintetében rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására. A vádlottakat egyetemlegesen 90.928 Ft bünyügyi költség megfizetésére, a IV.r. vádlottat további 64.800 Ft bünyügyi költség megfizetésére kötelezte, és megállapította, hogy 780 Ft bünyügyi költséget az állam visel.

Az első fokú tárgyaláson jelenlévő ügyész, III., IV.r. vádlottak valamint védőjük az első fokú ítéletet tudomásul vették. I., V., VI. és VII.r. vádlottak és védőik 3 nap gondolkodási időt tartottak fenn nyilatkozatuk bejelentésére, majd törvényes határidőben a védelem képviselői fellebbezést jelentettek be felmentés érdekében. V. és VII.r. vádlottak védője csatolta fellebbezésének írásbeli indokolását is, melyben kifejtette, hogy ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg védenicei büntetőjogi felelőssége, ezért indítványozta felmentésüket. Beadványában részletesen elemezte az ítélet védenceire vonatkozó tényállását, továbbá azokat a bizonyítékokat, amelyeket e körben az elsőfokú bíróság értékelt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékok nem teljes körű értékeléséből jutott arra az álláspontra, hogy e vádlottak bűncselekményt valósítottak meg.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.220/2011/1. számú átiratában a vádlottak felmentése érdekében bejelentett fellebbezések elutasítását indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával lefolytatott bizonyítás eredményeként megalapozott tényállást állapított meg, abból helyesen következtetett a vádlottak bűnösségére és törvényesen minősítette cselekményüket is. Figyelemmel a jelentős időmúlásra, az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbüntetések is alkalmasnak találta a büntetési célok elérésére, ezért az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt valamennyi vádlott tekintetében.

A másodfokú nyilvános ülésen I.r. vádlott védője védence felmentése érdekében előterjesztett fellebbezését fenntartotta. Álláspontja szerint védenccével szemben nem bizonyított sem a közokirat-hamisítás bűntette, sem pedig a hivatali visszaélés bűncselekménye. Kiemelte, hogy az 1/ tényállás tekintetében csupán közvetett bizonyítékok állnak rendelkezésre, amelyek nem alkalmasak védence bűnösségének megállapítására, az egyéb bizonyítékok, amelyek közvetlennek tekinthetők, pedig szintén nem támasztják alá az ítélet megállapításait. Álláspontja szerint nem bizonyítható, hogy nem tett eleget számlaadási kötelezettségének, ezért nem lehet azt sem megállapítani, hogy védence meghamisította volna e körben az ellenőrzésről készült jegyzőkönyv megállapítását. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság elvetette tárgyaláson tett tanúvallomását, amely I. és V.r. vádlottak védekezését alátámasztotta. A 2/ tényállás tekintetében szintén nem látta bizonyítottnak védence bűnösségét, mivel nem állnak olyan bizonyítékok rendelkezésre, amelyből arra lehetne következtetni, hogy felbujtói magatartást tanúsított. A 3/ tényállás vonatkozásában arra utalt, hogy amikor védence kollegáit felhívta, ők már eldöntötték, hogy nem kezdeményeznek szabálysértési eljárást,

ezért az sem állapítható meg, hogy védenca célja jogtalan előny szerzése lett volna. Mivel e tényállási elem hiányzik, ezért a hivatali visszaélés bűncselekménye sem állapítható meg terhére. Az előzőekre figyelemmel mindhárom, védenca terhére rótt bűncselekmény vonatkozásában bizonyítékok hiányában történő felmentésre tett indítványt.

V. és VII.r. vádlottak védője perbeszédében fenntartotta írásban is előterjesztett fellebbezését, és indítványozta védencai felmentését az ellenük emelt vád alól bebizonyítottság hiányában.

VI.r. vádlott védője fenntartotta a védenca felmentésére vonatkozó fellebbezését. Álláspontja szerint az ítélet megalapozatlan következtetést tartalmaz, amikor arra hivatkozik, hogy VI.r. vádlott tisztában volt azzal, hogy úgy mentesülhet a szabálysértési felelősség alól, ha III. és IV.r. vádlottak meghamisítják a jegyzőkönyvet. Felhívta a figyelmet, hogy az ítélet ezzel ellentétben azt is tartalmazza, hogy nem bizonyítható, hogy a VII.r. vádlott bevitte volna az ellenőrzésről készült jegyzőkönyvet a III.r. vádlotthoz. Mivel nem tanúsított védenca felbujtói magatartást, ezért elsődlegesen bűncselekmény hiányában kérte a felmentését. Másodlagosan bizonyítékok hiányában indítványozta védenca felmentését.

A Fővárosi Ítéltábla az első fokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be.349.§ (1) bekezdésére figyelemmel csak a fellebbezéssel érintett vádlottakra vonatkozó részét illetően bírálta felül. Megállapítható ugyanis, hogy a Fejér Megyei Bíróság ítélete III. és IV.r. vádlottak tekintetében 2010. december 8. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

A másodfokú bíróság felülbírálata során megállapította, hogy a megyei bíróság a Be. XVI. Fejezete alapján megismételt eljárásban járt el, amelynek szabályait betartotta. A Fővárosi Ítéltábla 2009. június 24. napján kelt 5.Bf.314/2008/6. számú ítéletével I. r. vádlott és társai ellen folyó büntető ügyben a Fejér Megyei Bíróság 8.B.242/2007/12. számú ítéletét II.r. vádlott kivételével hatályon kívül helyezte és a többi vádlott tekintetében az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította. A megismételt eljárás során az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyező határozatban megjelölt előírásokat teljesítette. Az eljárási szabályokat tárgyalása során annyiban nem tartotta be, hogy a vádlottakat egymás jelenlétében oktatta ki a Be.117.§ (2) bekezdésében írt jogaira, amely ellentétes a Be.288.§ (1) bekezdésében írtakkal, mely szerint a vádlottat rendszerint a még ki nem hallgatott vádlott-társai távollétében kell kihallgatni. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a tanács elnöke által foganatosított kioktatás már a kihallgatás részét képezi, ezért annak is külön-külön kell megtörténni az egyes vádlottak vonatkozásában. Mindez azonban nem jelentett olyan eljárási szabálysértést, amely az ügy érdemi elbírálására kihatással lett volna, ezért nem vezetett a Be.375.§ (1) bekezdése alapján az ítélet hatályon kívül helyezéséhez.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a vádlottak a tárgyaláson nem kívántak vallomást tenni, a tanács elnöke ezért felolvasta a nyomozati szakban tett vallomásukat. Az elsőfokú bíróság tanúkat hallgatott ki, illetve a Be.404.§ (4) bekezdése alapján egyes tanúk vallomását felolvasással tette a bizonyítás anyagává.

Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a titkos információgyűjtés során keletkezett bizonyítékot, a fellebbviteli bíróság egyetértett ítéletében kifejtettekkel, hogy annak felhasználásának a Be.206.§ (1) bekezdés b/ pont és a Be.201.§-ában írt törvényi feltételei fennállnak.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat számba vette, az I. és III. számú tényállásokat azokkal összhangban, mérlegelési jogkörében állapította meg, az e körben adott indokolása a logika szabályainak megfelel. Az I. és III. tényállási pontok megalapozottak, mentesek a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól.

A másodfokú bíróság nem értett egyet az I.r. vádlott védőjének álláspontjával, aki kifogásolta, hogy a bíróság tanú1 tárgyaláson tett vallomását elvetette. Az elsőfokú bíróság ugyanis megindokolta, hogy miért e tanú nyomozás során, még gyanúsítottként tett vallomását vette alapul, hiszen maga a tanú is úgy nyilatkozott, hogy fenntartja a nyomozás során tett vallomását. Helyesen jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, amikor az elkövetés idejéhez közelebb eső vallomást fogadta el, amit egyébként alátámasztott tanú2 vallomása is.

Az I. és V.r. vádlottak és védőjük I. tényállásban írt cselekménye miatt emelt vád alóli felmentésre irányuló vádlotti és védői indítványok nem foghattak helyt, a fellebbezés e vonatkozásban eredményre nem vezethetett.

Az elsőfokú bíróság meggyőző indokát adta, hogy miért és milyen bizonyítékok alapján állapította meg ítéletének I. pontban írt tényállását, nem fogadva el az I. és V.r. vádlottak azon védekezését, hogy egyértelműen nem állapíthatták meg a nyugtaadási kötelezettség megszegését. Helyesen hivatkozott e körben az elsőfokú bíróság a tanú1 nyomozás során tett vallomására, tanú2 vallomására, továbbá a lehallgatási jegyzőkönyv adatára. Mindebből helyesen vonta le azt a következtetést, hogy a vádlottak eljárásuk során lényeges tényt hamisan foglaltak közokiratba. A vádlottak és védőik az ítélet ez irányú megállapítását támadó érvelése lényegében az elsőfokú bíróság okszerű mérlegelő tevékenységét kifogásolja, amely a Be.351.§ (1) és Be.352.§ (3) bekezdésében írt felülmérlegelés tilalmára figyelemmel a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetett, hiszen új tényre, új bizonyítékokra az érdekeltek nem hivatkoztak.

A III. tényállási pontban írtak tekintetében szintén nem értett egyet a másodfokú bíróság I.r. vádlott felmentésére irányuló fellebbezéssel. Az elsőfokú bíróság a tényállást a bizonyítékokkal összhangban állapította meg és abból helyes jogi következtetést vont le, amikor megállapította az I.r. vádlott büntetőjogi felelősségét.

Az elsőfokú bíróság helyesen minősítette I., és V.r. vádlottak cselekményeit.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, amikor figyelemmel a 3/2007.BJE. számú jogegységi határozatra, a vádtól eltérően minősítette I. és V.r. vádlottak I. tényállásban írt cselekményeit, azokat egységesen hivatalos személy által, társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének minősítette és mellőzte a hivatali visszaélés büntetében bűnösségük megállapítását. A vádlottak, bár cselekményüket jogtalan előnyszerzési cézzal valósították meg, célzatos magatartásuk a közokirat tartalmának hamis rögzítésében öltött testet. E két bűncselekmény ezért jelen esetben látszólagos alaki halmazatot alkot, a specialitás és a konszumpció elvére figyelemmel csak a súlyosabb büntetési tétellel fenyegetett, speciálisabb Btk. 275.§ (1)/b. pontjában ütköző társtettesként, hivatalos személy által elkövetett közokirat hamisítás büntette állapítható meg.

Helyesen minősítette az elsőfokú bíróság I.r. vádlott III/ tényállási pontban írt cselekményét a Btk. 225.§-ába ütköző hivatali visszaélés büntettének. E bűncselekményt az a hivatalos személy valósítja meg, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon, vagy jogtalan előnyt szerezzen, hivatali kötelességét megszegi, hatáskörét túllépi, vagy hivatali helyzetével egyébként visszaél. I.r. vádlott, amikor kollegáit telefonon megkereste abból a célból, hogy befolyásolja az esetleges szabálysértési eljárás kimenetelét, hivatali helyzetével visszaélve kívánt jogtalan előnyt szerezni a hatósági ellenőrzés alá vont ismerősének. Ezért e bűncselekmény törvényi tényállási elemeit maradéktalanul megvalósította.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint I., VI. és VII.r. vádlottak és védőik által a II/ tényállási pontban írt cselekmény alóli felmentés érdekében bejelentett fellebbezés, illetve indítványa alapos.

A Fejér Megyei Ügyészségi Nyomozó Hivatal vádiratában I., VI. és VII.r. vádlottakat vádolta még a Btk.275.§ (1) bekezdés a/ pontjába ütköző felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntettével. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság e vádlottak tekintetében megalapozatlan tényállást állapított meg. A II/ tényállási pont a Be.351.§ c/ és d/ pontja alapján megalapozatlan, mivel az ellentétes az iratok tartalmával és helytelen ténybeli következtetéseket tartalmaz.

Az elsőfokú bíróság által felhasznált titkos információgyűjtés eredménye szerint I.r. vádlott állt kapcsolatban III. és VI.r. vádlottakkal. A lehallgatás anyagából nem lehet olyan következtetést levonni, mely szerint I. r. és VI. r. vádlottak szándékosan arra bírták rá III.r. vádlottat, hogy meghamisítsa az általa elkészített ellenőrzési jegyzőkönyvet, illetve azt, hogy VII.r. vádlott érdekében befolyásolni kívánták volna az eljárás kimenetelét. A lehallgatás anyaga éppen arról szól, hogy I.r. vádlott azt közli VI.r. vádlottal, hogy már nem lehet semmit sem tenni az eljárás során, III.r. vádlott arról tesz említést I. r. vádlottnak, hogy legfeljebb a bíróság összegénél lehet figyelembe venni VII.r. vádlott személyét, I.r. vádlott pedig azt mondja el tanú3-nak,

hogy milyen összegű bírság kiszabására számíthat. (Nyom. iratok I. kötet 77., 79., 81. old) Nincs a bizonyítékok között olyan, amely közvetlenül arra utalna, hogy III.r. és IV.r. vádlott az említett vádlottak ráhatására követte volna el a terhére rótt közokirat-hamisítás büntettét, az erre levont következtetés túl távoli, nem zárható ki, hogy rábírás nélkül határozta el III. és IV.r. vádlott az okirat meghamisítását. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a megyei bíróság ettől ellentétes következtetését közvetlen bizonyíték nem támasztja alá, a közvetett bizonyítékok zárt logikai láncolata sem állapítható meg, az első fokú ítélet ténybeli következtetései nem megalapozottak, a logika szabályaiból nem következnek.

Az előzőekre figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdés a/ pontjára figyelemmel a másodfokú bíróság az alábbiak szerint helyesbíti a II. tényállást. Az első fokú ítélet 11. oldal utolsó előtti bekezdéséből mellőzi azon részét, hogy: „VII.r. vádlott VI.r. vádlottat megkérte, hogy kérdezze meg I.r. vádlottat, hogy tudna-e segíteni abban, hogy ő a bírság vagy annak egy része alól mentesüljön.” Mellőzi továbbá az ítélet 13. oldal 4. bekezdésének 2. mondatát.

Az első fokú ítélet II. tényállási pontja az előbbieken írt helyesbítések után már mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságok alól, és a Fővárosi Ítéltábla e tényállást tekintette felülbírálata alapjául.

A módosított II. tényállási pontban írtak alapján azonban ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg I., VI. és VII.r. vádlottak büntetőjogi felelőssége. Erre figyelemmel őket a Fővárosi Ítéltábla az ellenük a Btk.275.§ (1) bekezdés a/ pontjába ütköző felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt emelt vád alól, a Be.6.§ (3) bekezdés b/ pontjára figyelemmel, a Be.331.§ (1) bekezdése alapján bizonyítékok hiányában felmentette, tekintettel a Be.4.§ (2) bekezdésében írt azon alapvető rendelkezésre, hogy kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére.

A Fővárosi Ítéltábla észlelte, hogy a vádiratban az ügyészség e tényállási pont alapján e vádlottakat a Btk.225.§-ába ütköző felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntettével is vádolta. E tekintetben azonban a másodfokú bíróság nem tartotta szükségesnek felmentő rendelkezés meghozatalát, figyelemmel arra, hogy a 3/2007. számú BJE iránymutatása szerint a vádlottak cselekménye bűnösségük megállapítása esetén csak a Btk.275.§ (1) bekezdés a/ pontjában írt felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének minősülne.

A felmentő rendelkezésre figyelemmel a másodfokú bíróság VI. és VII.r. vádlottak bűnügyi költségben való kötelezését mellőzte a Be.339.§ (1) bekezdése alapján.

Az elsőfokú bíróság I. és V.r. vádlottak vonatkozásában helyesen vette számba a bűnösségi körülményeket és nem tévedett, amikor az igen jelentős időmúlásra is tekintettel lehetőséget látott arra, hogy a Btk.87.§ (2) bekezdés e/ pontjára

figyelemmel pénzbüntetést szabjon ki a vádlottakkal szemben. Akkor sem tévedett, amikor figyelemmel a Btk.2.§-ára, a cselekmény elkövetésekor hatályos büntető törvénykönyv alapján állapította meg annak napi tételszámát és összegét, amely méltányosnak tekinthető. Ezért e büntetések további enyhítését a másodfokú bíróság nem tartotta lehetségesnek, az már nem szolgálná a Btk.37.§-ában írt büntetési célok elérését. A pénzbüntetés napi tételeinek száma arányos a vádlottak terhére rótt bűncselekmény tárgyi súlyával, annak összege pedig személyi-jövedelmi és vagyoni viszonyaikkal.

A másodfokú bíróság észlelte, hogy az első fokú ítéletben tévesen szerepel I. és V.r. vádlottak személyi adatai, ezért azt az általuk bemutatott személyi okmányuk alapján helyesbítette.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokainál fogva - I. és V.r. vádlottak vonatkozásában helybenhagyta.

A Be.386.§ (1) bekezdés c/ pontja alapján a másodfokú bíróság ítélete ellen I., VI. és VII.r. vádlottak tekintetében fellebbezésnek van helye.

A Fővárosi Ítéltábla ítélete a Be.372.§ (1) és (2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2011. november 9. napján

Dr. Ruzsás Róbert sk.
a tanács elnöke

Dr. Török Zsolt sk.
előadó bíró

Dr. Mészáros László sk.
bíró

A Fejér Megyei Bíróság ítélete V.r. vádlott vonatkozásában jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2011. november 9. napján

Dr. Ruzsás Róbert sk.
a tanács elnöke

A Fejér Megyei Bíróság ítélete I. r., VI. r. és VII. r. vádlottak vonatkozásában az ítéletben foglalt változtatással 2011. év november hó 24. napján jogerős és I. r. vádlott tekintetében végrehajtható.

Budapest, 2011. év november hó 28. napján

. Ruzsás Róbert s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
tisztviselő